

הנני לחייב כאן מאמר יקר שאמר א"א ז"ל והמבוסס על דברי הגמ' במסכת שלפנינו.

ובכתב א"א ז"ל: המקור להתייחסות המיוחדת לחברת טובה רואים אנו עוד אצל אבותינו הקדושים. כבר הבאתי מספר פעמים את קושית העולם בדברי חז"ל על הפסוק (בראשית כה, כב) "ויתרוצזו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי", וברש"י שם מביא את דברי המדרש (ב"ר סג, ז): "ורבותינו דרשוהו לשון ריצה, כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועバー, יעקב רץ ומפרקס ליצאת, עוברת על פתחי עבודה וזה עשו מפרקס ליצאת". הקושיא כאן נודעת, בשלמא עשו רץ ומפרקס, כדי שיוכל להגשים את כל תאותיו, שכעת בבטן אמו יוכל להגשיםם. אבל מדוע יעקב בקש ליצאת בשעה שהיתה עוברת על פתח שם ועバー, מה רע לו כאן בمعنى אמו, הלא גם כאן היה לו כזאת, שהרי אמרו חז"ל (נדה ל, ב): "למה הילד דומה בمعنى אמו וגוי, ונר דלק לו על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו וגוי, ואין לך ימים שאדם שרווי בטובה יותר מאשר מאותן הימים וכו', ומלמדין אותו כל התורה כולה וכו'". אם כן מודיע פירקס יעקב ליצאת, הרי ישב ולמד שם את כל התורה כולה, ולכארה היה אמרו להיות לו יותר טוב מאשר אחר כך בבית שם ועバー? אלא שמעתי לומר בשם רבי שמעון סופר מקראKa, שהיה בנו של ה"כתב סופר", שלמרות שעקב לימוד שם את כל התורה כולה, למרות שהיא לו שם את המלמד הטוב ביותר בלמוד תורה בכיבול מפי הקב"ה, אבל בכל זאת לא רצה לשחות ביחיד עם כוה חבר כמו עשו באותו "חדר" על כן בקש להימלט ממשם ברגע שرك היה יכול.

רואים מכך את ההתייחסות החשובה להשפעה של חבר, הן לטוב והן לרע הגוברת בחשיבותה אפילו על השפעת הרבי.

עב"ד א"א ז"ל, המעידים כמה עדים על אישיותו הנקייה, זיע"א.

◊ ♦ ◊

את הספר שלפנינו בקודמוני, והבאים אחורי א"יה, אני מקדיש מתוך רגש כבוד ויקר, לזכרו של אבי מורי ז"ל, ולזכרה הטוב שלامي מורתاي, מרתה מרימ רחל ע"ה, שהיתה נפש זכה ועדינה, מלאת חן ויראת שמיים פנימית אמיתית, עבדה שנים רבות בישיבת "תורה ודעת" (תורה תמיימה) בחינוך ילדי ישראל, והשكيעה בעבודה את כל ליבה ונפשה. גם במסגרת עבודתה במחנה אגדה ובמחנה בנות המשך עשרים וחמש שנה, הייתה מופת לכל סביבותיה בנועם מידותיה הזכויות, ובהתנהוגותה העדינה עם כל אחת ואחת, ניהלה את חייה מתוך עדינות נפש עצומה, והיתה עוזרא אבי מורי ז"ל בכל עניינו העיבוריים והכלליים, יהיו זכרים ברוך, ויעזרו השיעית ונזכה אני ואחותי מרת בתاي' דינה תחוי' ומשפחתה, זורע זורע וזרע זרעים ללבת תמיד לאורים ולדבוק במידותיהם.

◊ ♦ ◊